

Att ställa frågor om våld – utbildningsmaterial för hälso- och sjukvården

Film 6 På psykiatriska kliniken

Studien *Våld och hälsa* visade att våldsutsatthet, om våldet varit allvarligt, var starkt kopplat till flera olika symtom på psykisk ohälsa som posttraumatiskt stressyndrom, depression, självskadebeteende och riskbruk både hos kvinnor och män. Psykisk ohälsa handläggs ofta inom primärvården och på många ställen söker patienterna psykiatri bara i akuta situationer.

Att den behandling patienten prövat inte hjälper får i många fall sin förklaring om man frågar om våldsutsatthet. Självordstankar och självmordsförsök är många gånger vanligare bland våldsutsatta och om patienten befinner sig i akut kris måste frågan om våld alltid ställas.

Missbruk och våldsutsatthet kan ses ur två perspektiv. Missbrukande kvinnor är i högre grad än andra utsatta för våld, inte minst från dem som de är beroende av för sitt missbruk. Men missbruket kan också vara en reaktion på våldet. Att leva under förtryck ger dålig självkänsla vilket ytterligare försvårar för patienten att beskriva sin situation för en utomstående. Detta leder till att hon ofta hamnar mellan två stolar. Hälso- och sjukvården ser inte våldet utan koncentrerar sig på missbruket och eftersom kvinnan ofta känner skam både över sitt missbruk och sin våldsutsatthet är det vanligt att hon inte berättar om våldet.

Diskussionsfrågor:

- Patienten kan sägas vara dubbelt utsatt, på vilket sätt?
- Hur uppfattar du patientens livssituation?
- Hur tror du att hon uppfattar sig själv?

"Webbstöd för vården" är ett nationellt metod- och kompetensstöd för hälso- och sjukvården och tandvården. Webbstödet är framtaget av Nationellt centrum för kvinnofrid i samverkan med Socialstyrelsen.

Läs mer på www.nck.uu.se/webbstodforvarden